

Stof tot nadenken. Over wijsbegeerte en winstbejag

Wim Heersink

'Bezint eer gij begint.' Wie verwacht dat deze gevleugelde woorden in fraaie krulletters de wand van de vaderlandse directiekamers siëren, kan wel eens bedrogen uitkomen. Toch wordt er ook onder directeuren steeds vaker de vraag gesteld: 'Waar zijn we nou eigenlijk mee bezig?'

Bedrijven gaan te rade bij filosofen en spiritualisten. Voor hun persoonlijke inspiratie wenden managers zich tot oosterse religies en schikken ze hun kantoormeubeltjes naar de energiebanen van feng shui.

'Managers gaan voor het antwoord op hun vragen te rade bij managementgoeroes als Prahalad, Mintzberg en Senge, die met hun antwoorden vaak niet de dieperliggende kern van de waarheid raken. Managers laten bovendien na om zelf na te denken en door te vragen', aldus alumnus filosofie Erik Boers. Hij is directeur van het adviesbureau Virtus Advies, dat zich bezighoudt met filosofie en bedrijf. Sinds tien jaar helpt Boers bedrijven bij de reflectie en bezinning op fundamentele bedrijfsvraagstukken.

Een nieuwe wetenschap

De student Boers vond de filosofen maar een bedeesd volkje, die hun mond amper open deden. 'Filosofen lezen veel en schrijven veel, ook naar elkaar. Zelfs als ze praten, worden de woorden bedachtzaam geformuleerd, als in geschreven zinnen', herinnert Boers zich. 'De faculteit is te vergelijken met een klooster, een kleine gemeenschap waar iedereen elkaar kent en zich met elkaar betrokken voelt.' Boers, die nog steeds een hechte band onderhoudt met de faculteit, heeft de kleinschaligheid als een voordeel

ervaren. 'Alle tentamens werden er bijvoorbeeld mondeling afgenomen en sommige hoogleraren kende je bij de voornaam.' Hij raakte als student in 1986 betrokken bij een symposium over rationaliteit en intuïtie, een bijeenkomst die zijn verdere levenswandel cruciaal zou beïnvloeden.

Het symposium was bedoeld voor studenten economie of bedrijfskunde en managers of consultants uit het bedrijfsleven. Als voorbereiding werkte hij samen met enkele professionele consultants. 'Dankzij deze contacten had ik mijn eerste ingangen in het bedrijfsleven gevonden', zegt Boers. Ook in de faculteit had het symposium impact. Er verscheen een speciale editie Dossier Filosofie en Bedrijfsleven van het faculteitsblad Kladschrift. 'Samen met de docenten Bas Kee en Frits Schipper heb ik meegewerkt aan de oprichting van de studierichting Filosofie en bedrijf.' Boers denkt met plezier aan die beginperiode terug. 'Ik raakte ook betrokken bij de oprichting van het tijdschrift Filosofie in Bedrijf, waar ik momenteel nog hoofdredacteur van ben. Een nieuwe tak van wetenschap begon te groeien!'

Boers merkte dat hij het leuk vond om filosofische vraagstukken en inzichten in begrijpelijke taal uit te leggen. 'Ik ontdekte bovendien dat ook in het bedrijfsleven mensen belangstelling hebben voor filosofische vragen. In de vergaderkamers en conferentiecentra leven vragen als 'Hoe weet ik of mijn kennis van de markt klopt met de werkelijkheid?', 'Hoe kan ik informatieprocessen beheersen?' en 'Hoe kan ik mijn medewerkers tot betere

Eric Boers